

טקס הענקת מלגות ע"ש יסמין זוהר ז"ל

ביה"ס לחינוך, אוניברסיטת בן גוריון

דנה ודר-וייס

זכינו להנות מיסמין במשך 3 השנים שבהן היא למדה אצלנו לתואר שני, עבדה כעוזרת הוראה (עם רותם) בקורסים בהכשרת מורים ובתואר ראשון, הצטרפה אלינו לקבוצת המחקר ולהשתלמות שערכנו בביס פה בדרום והתחילה בעבודת מחקר התיזה שלה. כל אחת ואחד מאיתנו זכה להכיר את יסמין מזווית קצת אחרת: כסטודנטית מצטיינת, כמרצה מסורה, כחוקרת מבריקה, כעמיתה נדיבה, כחברה נאמנה. ועוד.

רציתי להשמיע מגוון קולות, (וגם חששתי שיהיה לי קשה לדבר) אז אספתי ציטוטים מדברים שאנשים שונים שהכירו את יסמין פה בביס לחינוך כתבו אחרי שהיא נרצחה.

חברות שלה בקבוצת המחקר כתבו: "אישה חכמה כל כך, כל מה שהיא אמרה היה לאחר חשיבה ממושכת ובדיקה מוקפדת. כשהיא דיברה היא היתה לוקחת רגע לאסוף את מחשבותיה ואז, בקול שקט אך בטוח, היתה חולקת את התובנות שלה."

בשביל הסטודנטיות החברות שלמדו איתה: "היא הייתה נקודת אור ולגמרי מודל לחיקוי לאורך כול התואר"

המורות שהשתתפו במחקר שלה כתבו ש: "היה ביסמין רוגע שהיא העבירה אל כולנו ותחושה שהיא מבינה כל מה שעובר עליינו (המורות)."

מרצה שלימדה התרשמה מכך ש: "הייתה לה הבנה עמוקה וטבעית בכל מה שקשור בחינוך, תשוקה אמיתית לנושא, התייחסות ערכית ואידיאולוגית ועם זאת מפוכחת, מעשית וביקורתית."

כך גם הסטודנטיות שלמדו **איתה** וגם הסטודנטים שלמדו **אצלה** זיהו יסמין:
"הייתה אשת חינוך שברור לכולם שאהבה את המקצוע מעומק ליבה."

יסמין הטביעה את חותמה בהם:

"אני מקווה להמשיך את הדרך של האישה הנפלאה הזאת ולעסוק בחינוך מתוך שליחות, ותמיד עם אנרגיה חיובית וטובה כמו שהייתה ליסמין."
"יכולה לאחל לעצמי לשמור על אותה גחלת שהייתה לה בעיניים ובהוויה, ולהמשיך את המעט שהצלחתי לספוג ממנה בדרכי בעולם."

כמו הסטודנטים שכתבו את המילים היפות האלה, גם אנחנו רוצות להמשיך את דרכה הטובה של יסמין בעולם, בשדה החינוך והמחקר.

דרך אחת לבטא את ההמשכיות הזו היא המלגות על שמה שאנחנו מעניקות פה היום, לתלמידות דוקטורט. בתמיכת ביה"ס לחינוך והמשפחה של יסמין. שתי המלגאות, איילה וטל, ממשיכות את דרכה של יסמין במחקר על מורות ומורים ועל היחסים בין באי בית הספר. על זה נשמע עוד בהמשך.
הדרך השנייה הייתה להשלים את מחקר של יסמין. אז רציתי לספר לכם עליו קצת.

כששואלים מורים ומורות – מה הכי קשה לכם בעבודה? מה גורם לכם הכי מתח? מה הכי מתסכל או מבאס? מה לדעתכם הם אומרים? ההורים. הרבה מורים יגידו – ההורים.

גם אנחנו כהורים לתלמידים יודעים כמה אנחנו יכולים למרר למורים את החיים. אבל תכלס אין ברירה. ילדים בד"כ באים עם הורים. וצריך שהקשר הזה מורים-הורים יעבוד. לטובת כולם.

יש לא מעט מחקר על יחסי מורים הורים שמראה כמה היחסים האלה חשובים וכמה הם מורכבים, במיוחד מבחינה רגשית. כי תחשבו על זה. שני אנשים מבוגרים. או שלושה. שיש להם בסה"כ אינטרס משותף. הילד. אבל כל כך

הרבה הבדלים - בהשקפת העולם. ערכים. סדרי עדיפויות. מערכות לחצים, בפרפסקטיבה ועוד.

יש הרבה מחקר על החשיבות ביחסי מורים-הורים ועל הקושי אבל באופן מפתיע יש ממש מעט מחקר על האופן שבו מורות יכולות ללמוד לנהל את הקשר הזה ועוד יותר ספציפית על התפקיד של הרגשות של המורות בתהליך למידה כזה. יסמין רצתה במחקר שלה לאפיין את השיח הרגשי, כלומר את ביטויי הרגשות של המורות, בתהליך פתוח מקצועי כזה.

אז - במהלך שנת הלימודים הקודמת יסמין הצטרפה אלינו לפרויקט שבו חקרנו את ההתפתחות המקצועית של מורות בנושא התמודדות שלהן בקונפליקטים עם הורים. היא ליוותה השתלמות שערכנו בביס אחד, צילמה והקליטה את כל מפגשי ההשתלמות וראיינה את המורות שהשתתפו בהשתלמות. בקיץ האחרון היא התחילה לנתח את הנתונים, שזה אומר קודם כל לתמלל את המפגשים ולזהות את כל המקומות שבהן מורות דיברו על רגשות ביחסים עם הורים – גם הרגשות שלהן וגם הרגשות של ההורים. לשמחתנו המורות שהשתתפו בהשתלמות היו מאוד פתוחות וכנות, והייתה גם מנחה מעולה שיצרה אווירה נעימה ובטוחה (קארין), והמורות שיתפו במגוון מאוד גדול של רגשות, לרוב רגשות קשים ועוצמתיים. כך שהיה **הרבה** מה לנתח. השלב השני בניתוח היה לנסות לזהות תבניות ותופעות שחוזרות על עצמן באופן שבו השיח הרגשי התנהל, למשל לגבי אילו היבטים ביחסים עם הורים המורות הביעו איזה רגשות? איך הן דיברו על ויסות הרגשות שלהן? איך הן הבינו את הרגשות של ההורים? וכו'. כל זה, כדי להבין איך שיח רגשי כזה יכול לקדם או לעכב את הלמידה של המורות ולהציע המלצות לעיצוב והנחייה של תהליכים כאלה בעתיד.

בדיוק לפני שנה ביולי נפגשנו כל חברות קבוצת המחקר בבית של אחת החברות (קני), לסשן משותף של ניתוח הנתונים של יסמין. עלו הרבה רעיונות מעולים אבל את רובם יסמין לא הספיקה להוציא לפועל.

כדי להשלים את המחקר שלה התגייסו חברות הקבוצה וחוקרות/ים נוספים מהפרויקט. חילקנו את העבודה וכולן סייעו בהשלמת הניתוח, בהצעות והערות

טובות בתהליך הכתיבה. התוצר פה לחלוקה למשפחה ולכל מי שרוצה. התיזה של יסמין תיכנס לספריה, תופיע בקטלוג, ובמהלך הקיץ נציג 2 פרקים מתוכה בשמה של יסמין בכנסים בינלאומיים – באנגליה ובאיטליה. וכמובן נמשיך ונפתח אותם לכדי מאמרים שנפרסם בשמה. בינתיים התובנות מהמחקר של יסמין לגבי הנחייה טובה יותר של שיח רגשי כבר משמשות אותנו לתכנון ההשתלמות בשנה הבאה וגם לדברים אחרים שאנחנו עושות עם פרחי הוראה פה אצלנו בהכשרה.

אוהבות מתגעגעות וזוכרות. לתמיד.